

Sygn. akt X Ka 737/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w X Wydziale Karnym-Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Bator-Ciesielska

Protokolant: protokolant sądowy Dominika Kryszkiewicz

przy udziale Prokuratora Joanny Augustyniak

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2020 r.

sprawy **P. M.**

oskarżonego o czyn z art. 209 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. akt V K 2246/19

orzeka:

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonego P. M. warunkowo umarza na okres 2 (dwóch) lat próby i na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązuje oskarżonego do wykonania ciężącego obowiązku łżenia na małoletnich;

II. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania w sprawie, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	X Ka 737/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

o.1.Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2020, sygn. akt V K 2246/19

0.1.Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.1.Granice zaskarżenia

0.0.1.Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.0.1.Podniesione zarzuty		

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.1.Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

**Ustalenie faktów w związku z dowodami
przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy**

o.1.Ustalenie faktów

o.o.1.Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	P. M.	aktualne dane o karalności oskarżonego	informacja KRK	231
o.o.1.Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.	P. M.	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

o.1.Ocena dowodów

o.o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	informacja KRK	Dokument urzędowy. Jego treść nie była kwestionowana przez strony postępowania.

<p>0.0.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>
<p>2.1.2.1</p>	<p>nie dotyczy</p>	<p>nie dotyczy</p>

<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.1.</p>	<p>Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 209 § 1 k.k., poprzez dokonanie jego błędnej wykładni i uznanie, że oskarżony wypełnił swoim zachowaniem znamiona czynu zabronionego, mimo braku ustalenia faktycznego w zakresie uchylania się sprawcy od wykonywania obowiązku alimentacyjnego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd I instancji, na podstawie właściwie ustalonego stanu faktycznego, słusznie przyjął, że inkryminowane zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona czynu zabronionego z art. 209 § 1 k.k. Wskazać należy, że przedmiotowego przestępstwa może dopuścić się tylko ten, kto mógłby</p>		

wykonać ciążący na nim obowiązek, ale nie czyni tego mimo realnych możliwości. Pojęcie „uchylania się” polega na niewypełnieniu ciążącego na sprawcy obowiązku, takiego jednak, który jest w ogóle możliwy do wykonania. O istnieniu po stronie sprawcy zamiaru uchylania się od obowiązku łożenia może świadczyć np. niepodejmowanie pracy zarobkowej pomimo istniejących ku temu warunków. W realiach przedmiotowej sprawy oskarżony nie realizował obowiązku alimentacyjnego mimo braku ograniczeń w zakresie podejmowania pracy zawodowej. Oskarżony, jako osoba w wieku produkcyjnym, nieobciążona chorobami znacznie utrudniającymi podjęcie pracy zarobkowej, posiadająca wyuczony zawód i mieszkająca w mieście z dużym rynkiem pracy, miał obiektywne możliwości łożenia na utrzymanie swoich małoletnich dzieci w kwotach określonych w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt VI C 376/16.

Oskarżony był świadomy tego, że uchyła się od obowiązku alimentacyjnego, a jego postawa wskazywała, że co najmniej się na to godził.

Łączna wysokość zaległości powstałych wskutek zachowania oskarżonego stanowiła bezspornie równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych.

Słusznym jest twierdzenie Sądu I instancji, że na oskarżonym spoczywała powinność przeorganizowania swojego życia – zwłaszcza w sferze zawodowej – aby stać go było na utrzymanie swoich dzieci.

<p>Konkludując Sąd Okręgowy nie stwierdził obrazy prawa materialnego w postaci wadliwej subsumcji ustalonego stanu faktycznego. W pełni podzielono stanowisko Sądu I instancji w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Podniesiony zarzut jest bezzasadny. Brak jest podstaw do uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>		
<p>3.2.</p>	<p>Naruszenie prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., poprzez pominięcie, w zakresie oceny, dowodów z dokumentów przedstawionych przez oskarżonego, co skutkowało błędnym ustaleniem stanu faktycznego w sprawie.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Nieuwzględnienie przez Sąd I instancji dokumentacji przedłożonej przez oskarżonego nie stanowiło naruszenia przepisów postępowania. Wskazuje się, że art. 410 k.p.k. nie nakłada na</p>		

<p>sąd obowiązku przywołania w uzasadnieniu wyroku wszystkich dowodów bez wyjątku, gdyż oceny wymagają tylko te, które według sądu miały znaczenie dla wyrokowania. Ujawniona dokumentacja pozostawała bez znaczenia dla oceny prawno-karnej zachowania oskarżonego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Podniesiony zarzut jest bezzasadny. Brak jest podstaw do uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>		
<p>3.3.</p>	<p>Naruszenie prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. poprzez:</p> <p>a) dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego, w szczególności zaś zeznań świadków J. K., E. K. oraz wyjaśnień oskarżonego, co skutkowało brakiem prawidłowego ustalenia faktycznego polegającego na ustaleniu, że oskarżony nie działał z zamiarem uchylania się od alimentacji małoletnich dzieci;</p> <p>b) dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego,</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	<p>w szczególności zaś zeznań świadków J. K., E. K. oraz wyjaśnień oskarżonego, co skutkowało brakiem ustalenia faktycznego w zakresie realizowania obowiązku alimentacyjnego oskarżonego poprzez czynienie osobistych starań w zakresie wychowania i opieki nad małoletnimi dziećmi oskarżonego.</p>	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Sąd I instancji nie przekroczył ram swobodności w zakresie oceny źródeł dowodowych. Zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania oraz uwzględnia wskazania wiedzy oraz doświadczenie życiowe. Tyczy się to zarówno depozycji oskarżonego, jak i świadków J. K. i E. K..</p> <p>W pisemnych motywach wyroku Sąd I instancji przedstawił w jakim zakresie i w jakiej części w/w dowody zasługiwały na walor wiarygodności. Argumentacja Sądu I instancji, w kwestii oceny całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w postępowaniu zasługuje na aprobatę i nie wymaga uzupełnień ze strony niniejszego Sądu.</p>		
Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Podniesiony zarzut jest bezzasadny. Brak jest podstaw do uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.	

OKOLICZNOŚCI	PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	Rażąca niesprawiedliwość orzeczenia (art. 440 k.p.k.).
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności	
<p>W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowe postępowanie należało zakończyć w formie jego warunkowego umorzenia na próbę, odstępując od skazania i wymierzenia oskarżonemu kary.</p> <p>Zgodnie z art. 66 § 1 i 2 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości,</p> <p>a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.</p> <p>Zważając na powyższe Sąd Okręgowy przyjął, że w niniejszym przypadku zachodzą wszystkie wymienione przesłanki zastosowania warunkowego umorzenia postępowania, natomiast skazanie oskarżonego – w realiach przedmiotowej sprawy – nosiłoby, w ocenie niniejszego Sądu, cechę rażącej niesprawiedliwości.</p> <p>W świetle ustalonych okoliczności sprawy, fakt popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa,</p>	

a także okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości. Zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy bezspornie wskazuje na realizację znamion czynu zabronionego z art. 209 § 1 k.k.

Wedle Sądu Okręgowego zarówno stopień winy jak i stopień społecznej szkodliwości nie są w niniejszej sprawie znaczne, choć z całą pewnością cechują się wyższym stopniem niż znikomy. Mając na uwadze dotychczasowy tryb życia oskarżonego, jego właściwości i warunki osobiste oraz brak uprzedniej karalności, uznano, że uprawnionym jest przypuszczenie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania, oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa. Przyjęto, że oskarżony, będąc świadomym naganności swego zachowania, więcej nie popełni przestępstwa. W tym miejscu należy zaznaczyć, że przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest zagrożony karą pozbawienia wolności do roku, zatem spełniona jest przesłanka formalna dla zastosowania warunkowego umorzenia postępowania karnego. W ocenie Sądu Okręgowego, dwuletni okres próby – orzeczony na podstawie art. 67 § 1 k.k. – będzie w realiach przedmiotowej sprawy okresem wystarczającym.

Na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązano oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na swoje małoletnie dzieci.

ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO

o.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

5.1.1.

Przedmiot utrzymania w mocy

Zaskarżony wyrok, w zakresie innym niż materia opisana w pkt 5.2., utrzymano w mocy.

Zwi ę z le o powodach utrzymania w mocy

Wyrok Sądu I instancji w zakresie innym niż materia opisana w pkt 5.2. jest orzeczeniem właściwym. Nie stwierdzono podstaw do uchylenia lub zmiany

zaskarżonego wyroku, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów.	
0.1.Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zaskarżony wyrok zmieniono w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k., postępowanie karne wobec oskarżonego P. M. warunkowo umorzono na okres 2 (dwóch) lat próby i na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k. zobowiązano oskarżonego do wykonania ciężącego obowiązku łożenia na małoletnich (pkt I. sentencji).	
Zwi ę z le o powodach zmiany	
Z uwagi na okoliczności przytoczone w pkt 4 niniejszego wyводу zaskarżony wyrok zmieniono w sposób wyżej wskazany.	

0.1.Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.1.Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	nie dotyczy # art. 439 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia	
nie dotyczy	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia	
nie dotyczy	

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
nie dotyczy		
5.3.1.4.1.	nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
nie dotyczy		
<i>o.o.1.Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>		
nie dotyczy		
<i>o.1.Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</i>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
nie dotyczy	nie dotyczy	
<i>Koszty Procesu</i>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 624 k.p.k. zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa. W ocenie Sądu ich uiszczenie przez oskarżonego byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

PODPIS

0.1.Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. akt V K 2246/19 – w całości		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa		

	materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana